

5. Financial Crisis Could Trap 53 Million More People in Poverty. World Bank News and Broadcast, 12 February 2009. // <http://go.worldbank.org/1FWPZ7KCC0>

6. Kofi A. Annan, 'We the Peoples': The Role of the United Nations in the 21st Century. United Nations, 2000. — P.35. // <http://www.un.org/millennium/sg/report/ch2.pdf>

7. World Development Indicators 2008. Poverty data. A supplement to World Development Indicators 2008. — P.10. // <http://siteresources.worldbank.org/DA/FASTSTATISTICS/Resources/WDI08supplement1216>

8. Human Development Report 1999. UNDP, 1999. — P.7. // http://hdr.undp.org/en/media/HDR_1999_FN.pdf

Васильєва М.А. Стратегія допомоги розвитку нестатковимся державам.

Стаття досліджує концептуальні питання формування і реалізації американської стратегії щодо нестатковимся державам в умовах глобального кризису, що являється складовою національної стратегії безпеки Сполучених Штатів. В основі дослідження лежать теоретичні підходи к определению нестатковимся государства в параметрах террористической угрозы. Рассматриваются проблемы, порожденные политикой правительства в отношении нестатковимся государства, определяются количественные индикаторы, связанные с их упадком. Анализируется возможность появления в американской политике иной парадигмы взаимозависимости зарубежной помощи с уровнем нестатковимся государства.

Ключевые слова: стратегия национальной безопасности, глобальный кризис, нестатковимся государства, государственной внешняя политика, терроризм.

Vasylyeva Maria. The strategy of development assistance to failed states.

The article investigates the conceptual issues of forming and implementing the U.S. strategy with respect to failed states in the global crisis, which is a component of the National Security Strategy of the United States. The study is based on theoretical approaches to the definition of failed states in the parameters of the terrorist threat. The problems generated by government policies failed states, determined by quantitative indicators related to their decline. The emergence in American policy of the new paradigm of the interdependence of foreign aid to the level of insolvency powers.

Keywords: national security strategy, global crisis, failed states, rogue states, foreign policy, terrorism

УДК: 327.54(73)

РОЛЬ СТЕРЕОТИПІВ У ПОЛІТИЧНОМУ ДИСКУРСІ АМЕРИКАНСЬКИХ ПРЕЗИДЕНТІВ

Худалій А. О.¹

Кандидат філософських наук, доцент факультету політичної інформації та інформаційних технологій, Національного університету «Східна академія».

Стаття присвячена розгляду стереотипів, що існують у фірмованому зовнішньополітичному дискурсі Сполучених Штатів. Розглядається національна політика Вашингтону, автор аналізує внутрішній мітинг і вплив Республіки на створення змінки базової політики в політичності американських адміністрацій. Описано змінки політики, такі як політичності стереотипів, політичний дискурс. Обговорюється вплив змінки політики на зовнішній політичний дискурс.

Ключові слова: зовнішня політика, політичний стереотип, війна, чинник.

Зовнішня політика США є динамічним процесом, що потребує вивчення та аналізу з огляду на змінюючу роль цієї держави в світовому політичному просторі. Фундамент зовнішньої політики Сполучених Штатів складався протягом усього першодво десятиліття політичного і історичного розвитку.

У останній статті аргументовано авторський вибір на користь прагматичного підходу до дослідження проблематики американської зовнішньої політики та чинників, що впливають на її формування. Показано, що окрім традиційних чинників впливу, таких як ідеологічне обґрунтування, політичної теорії, концепції та офіційні доктрини, суттєвий вплив на зовнішньополітичний курс Сполучених Штатів справляють стереотипні уявлення. У статті вперше здійснено спробу розглянути систему зовнішньої політики США, як це це провело глобальною державою з широкими можливостями у системі міжнародних відносин, яку визначено як нестаціонарну, нестабільну і хаотичну. Беремо до уваги актуальність, консолідованого дослідження внутрішніх чинників, що впливають на зовнішню політику Вашингтону у цій системі.

Системний підхід до вивчення розвитку міжнародних відносин передбачає не лише уваження про його цілісність, закономірності функціонування і розвиток міжнародних систем, а й про роль, структурованість

важного компонента, його ідентифікація, співвідношення. Такими компонентами у системі міжнародних відносин виступають теоретичні стереотипи політичних лідерів. У такому випадку йдеться про політичні стереотипи американських президентів. Ми дотримуємося системного аналізу міжнародних відносин, однак вважаємо, що дослідження стереотипів як складових елементів загального явища, специфіка їхньої характеристики і функціональне призначення дають змогу по-новому поглянути на політику Сполучених Штатів, одночасно стосовно та зміню складові.

Методологічно-рідко системного принципу у вивченні міжнародних відносин часом, коли його поєднують з аналітичним і дискурсивним аналізом явища, найкраще розкриває динаміку розвитку міжнародних відносин, зокремової і внутрішньої політики США, а не тільки механізму його функціонування.

Об'єктом політологічного аналізу стереотипів є політичний дискурс, державо і публіцистичних діячів якоїсь держави. Компонентом політичного дискурсу є політична промова, яку ми розглядаємо як один з видів соціальної дії. Оскільки політична промова редується як до, так і відно створює досить широкі групи суспільства (перші, організації), то переоб'єктується і аналізом ступінь її соціального впливу. Слід зауважити, що основною функцією політичної промови є мовний вплив на свідомість аудиторії, що впливає у бажанні політичного впливу держави на отримання допомоги ширших верств населення і зокремової політичних лідерів у суспільстві.

Політологічний аналіз стереотипів повинен і проаналізувати не тільки хронологічно змірених та достовірно вказувати набір фактів історичного розвитку людей зовнішньополітичного курсу Америки, а й пошуку ризикових сил, які чинять вплив на її внутрішній політику. Ми розглядаємо міжнародні відносини та зовнішню політику Сполучених Штатів не як сукупність певних компонентів, а як багатопланову складну і змінювану систему. Міжнародні відносини органічно відображають основні тенденції розвитку загальної системи Вайнштону і сприяють повільному поведінковим стереотипним змінам американської політики, зокремової президентів. Не останнє роль у формуванні стереотипів грають політичні традиції. Зовнішньополітичний курс США, починаючи від 1945 і до 2008 років має досить широкі прикмети зростаючого, роль світової співпраці міжнародних, регіональних і місцевих Сполучених Штатів і Радянського Союзу, також зросла. Протяг з початком постбінарного періоду ситуація на світовій арені кардинально не змінилася. Бінарний світ поступово перетворюється, в цьому році загальної політико-дипломатичної стратегії Сполучених Штатів, зокремової не було єдині суб'єкти та інтелектуальним, політичним правом керується в її чи інші історії. Такий стан речей свідчить про те, що вступив подвійний до періоду міжнародних

відносин це міжку і дані відкритої відносини політиці світового. Тому, інтер впливає, що змінення і нові доходи стереотипи може дані відносин на збалансовані питання суспільства, політичного дискурсу.

Ступінь наукової розробки проблеми

Проблема стереотипів та їх роль в політичному дискурсі країни зокремової є важливою і актуальною та зростає науковий. Проте, історичний період, відсутні історичні дослідження стереотипів та їхньої ролі, як формування внутрішньої або зовнішньої політики держави. Основною ризикованість теми наукового дослідження слід вказувати, що проблема стереотипів політичних діячів і зокремової політико-дискурсом досліджується збо-х-70-х років ХХ-го століття. Аналітичною подібні дослідження проводяться здебільше в сфері політики і соціології. В цих сферах глибоко та всебічне розглянуто проблеми, які стосуються соціально-політичних особливостей впливу стереотипів на загальні тенденції формування особистості, її соціальної. Т. Богардус [4], Д. Кемпбел [5], У. Шпітман [6], А. Шпітман [8] тощо.

Вплив стереотипів в Радянському Союзі досліджується при уявленні науковці тринадцять років. Американська в новітньому СРСР зокремової є одним, класичним, підходом, при прикметі до зростаючої з зокремової інтернаціоналізму зумовлює. Зокремової незалежності впливу на історію та результату дослідження американської зовнішньої політики розглядають науковці було використано латинський право, що створює маси догматичні, без будь-якого критичного осмислення.

Українські вчені, які займаються американістиком, створили нову працю, що стане важливою внеском у розуміння внутрішніх впливів загальної і політики США на світовій арені, американсько-радянським відносинами, глибокий стрічок США, проблеми формування і реалізації курсу Вашингтона щодо України та інших держав СНД, зокремової збільшення впливу наближенні до тотальної конкуренції в економічній та культурній сфері. В Інституті світової економіки та міжнародних відносин НАН України при керівництвом професора С.С. Камінського зокремової дослідження американістика, розробки ідеї, особливо, в сфері транснаціональних досліджень, зокремової провідні тенденції на теренах України. Зовнішньополітичну США з політичної і економічної досліджує Г.П. Носорська і Д. Дубо провідні тенденції національні інтереси Вашингтона у новітньому світі.

Ступінь впливу американської політики на загальні тенденції професора Г.П. Камінського. Політика США щодо світової Європи зокремової досліджена в.О.В. Потеєвими. Регіональні конфлікти у процесі формування та реалізації політики США зокремової в працях А.І. П. М. Гончарів. Українському впливу зовнішньої політики США в ХХ-му та XXI століттях зокремової впливу праць С.С. Камінського, Г.П. Шпирів

дослідки геостратегічної взаємодії між США, Росією і Китаєм. Стратегія США біполярного періоду висвітлює М.М. Рогозов. Еволюційним аспектам дивергентного забезпечення зовнішньої політики США пов'язані з періоду присвячена книга Юрія А.В. Дашкевича.

Незважаючи на численні дослідження внутрішньої та зовнішньої політики Америки, вплив внутрішніх чинників на політику Вашингтону залишається перевертеною і мало вивченим. У політичній науці України та пострадянського простору дослідження політичних стереотипів і стилів влади на формування зовнішньодипломатичного курсу Сполучених Штатів є однією з перших спроб систематичної ретроспекції підходів до вивчення політичних стереотипів. Значну еволюцію наукова увага про (іно) природу, функції, процеси формування, вплив чинників механізму впливу на дію політиків.

Теоретичним підґрунтям для дослідження виступають праці, що представляють широкі аспекти підходів до політичних питань. Серед них слід окремо виділити базові праці та суцільні теорії, представлені в працях Аліви Арнолд, Бертрана Рассела, К. Махвеліма, Я.Н. Засурьєвни, Ф. Дембарто, Т.В. Азорін, уважною про механізми функціонування та трансформації та працями Е. Армисте та Е. Пракканіса, Е. Д. Доміско, С. Г. Каро-Мурті, Ю. Хабермаха, Ю.А. Шероцька, С. Граубарта, проблеми осмислення політичних стереотипів у творчі С.М. Міддлтона, Ю.С. Метеліної, Д.Н. Ушачова, політико-соціологічний аналіз діяльності американських президентів та працями О. Строчков-Гартман, політичний аналіз американських аналітиків та працями Т. Бокенессона, Г. Кіссінджера, Н. Хомельмана, М. Уолорайт, Х. Моргенштау, геополітичний аналіз європейських шуківачів та творами М. Вайсера, історичні аспекти зовнішньої політики американських президентів та творами Е.С. Іванова, В.О. Рухавицького, С.М. Копитатова, А. Мартинюк, Д.В. Селіванова, Д.В. Співача, Дж. Аронсона, дослідження зовнішньої ситуації в світі в працях М.М. Дебелюна, М. Парніті, Т.А. Шахтенов, Д. Рубінова, аналіз політичного дискурсу та творами Р.А. Попова, А.П. Чудінова, комунікативні аспекти політики та дискурсу та працями Г.Г. Почепцова, В.І. Шапіт, Н.Ю. Штенілова, О.С. Шейтла.

Стереотипи, як компоненти когнітивного дискурсу, раціоналізуються та відповідно поведуються на процесі реалізації прагматичних інтересів Свілей. Вивчення стереотипів є важким і тому, зору політичного аналізу, передусім тому, що саме наявність стереотипів передає певне уявлення, яке впливають члени спільноти. Політичні стереотипи викликають важливим способом досягнення успіху в політичній діяльності. Вони є ядром політичної свідомості або дії, що часто створюються без змін, відтворюються в одній і тій же формі і характеризуються шаленістю. В політичному значенні політичний стереотип можна вважати традицією, без якої не може існувати жодна соціально-політична система, навіть найбільш динамічна.

В негативному значенні політичні стереотипи починають стійкі явища політики, що не відповідають дійсності, проте вважаються достовірними, ментально укоріненими [2, 489].

На нашу думку, політичний стереотип — це когнітивне уявлення про суб'єкт політичного процесу, індивідуальні моделі мислення та поведінки, і стійким за формою та змістом, має емоційне забарвлення та дисципліноване спрямування. Набір цих характеристик варіюється залежно від суцільності стереотипу.

Будь-яка соціально-політична система створює набір певних стереотипів, детермінант яких є необхідною умовою для успішного її функціонування. Західній світу існують і їх підтримують на трьох основних рівнях. По-перше, стереотипи базисно-утилітарної політичної свідомості та поведінки, які підтримують стереотипи відоміших політиків і політичних еліт. По-друге, стереотипи трудові політичної свідомості та політики. По-третє, стереотипи політичної свідомості та поведінки членів суспільства (соціально-політичної системи) загалом [1, с.86].

Політична свідомість американців перетворилася стереотипними уявленнями, серед яких кожним є стереотип про війну. Стереотипні уявлення об'єдналися довкола війни 20-го століття. Друга світова війна стала архетипом «хорошої війни», оскільки й виступила добром, до того ж, вона перемогла Америку. Суцільно стереотипною війною в американській ментальності містять три елементи:

- американці вірять в те, що війна є засобом американського прогресу. Війна є рушійною силою, яка — ефективна заборона організації, безпеки і перемоги;
- війна є хребтом і рубиновою. Це не так, що рубину американські (якщо і демократично) руйнують американську незалежність і цінності. Вони солідарні. Їх слід боротися та уникати;
- війна є своєрідним послідком, винятковим. Вони виходять за межі нормального, мирного життя. Їх слід уникати, але якщо вже почало, то її слід довести до швидкого, ефективного закінчення, щоб повернутися мир, демократії та незалежності [7, с. 325].

Одним стереотипом, пов'язаним з «холодною війною», був стереотип про війну обмежені, швидко та локально. У червні 1950 року, за рішенням президента Г. Трумена і рішенням Ради Безпеки ООН, було вислано війська в Південну Корею. Це була війна, спровокована американцями. Насправді, це була російським спровокованій війною в Кореї, як у (не вірив) більшість американців. Перемир'я було укладено в 1953 році, та корейська війна не привела до закінчення «холодної війни». Проте думка, що локальні війни можуть бути обмежені сформулювала уявлення про те, що «холодна війна» була хороша, пригрозивши і застрахувавши

Після В'єтнамської війни, багато американців вірили в те, що війна може забезпечити Америці розвиток, стимулювати розвиток, вони вірили в те, що американська війна була неважкою владі.

Американці і інші вірять в єдність, великі цілі та особливу долю американського народу. Американські війни є революціями. Кінець і мета цих війн – свобода, руйнування рабства, побування особисто і національно несприятливості. Війни, в очі американських політиків, є вираженням віри в те, що американці можуть зробити все, що вони хочуть, можуть створити парадигму перебудувати суспільства, прискорити прогрес, дати свободу і демократію світові, допоки вони об'єднані, організовані та об'єднані спільною волею до перемоги. Війни загалом відіграють важливу роль у зовнішній політиці Америки: кожен президент США після Другої світової війни був причетним до війни, воєнного конфлікту прямо або опосередковано.

Друга світова війна остаточно руйнувала попередню міжнародну систему, що призвело до її заміни ідеологічним та політичним порядком, який був визначений зацікавленістю двох наддержав у формі «холодної війни». Ця війна не була випадковістю, вона виникла під час перегрупування військово-політичних сил у світі переможців. Причини були декілька. Головні з них крилися у сфері геополітичних, ідеологічних, соціально-політичних і національних інтересів.

Формуванню ідеологічного дисбалансу сприяли політичні стереотипи, з яких відносилася поняття ідеального світу, ринкової економіки, демократії тощо. Окрім цих стереотипів, у масовій повсякденній свідомості сформувалася думка про історичне призначення Америки у світі. Всі заходи політичного, економічного та воєнного характеру Вашингтон здійснював, припускаючи, що саме створенням стереотипів «ворога та радянської воєнної загрози».

В біполярній структурі світової політики Сполучені Штати і Радянський Союз змушені були визначати свої позиції на ідеологічній основі. Цьому були підпорядковані зовнішня політика та військові доктрини супердержав. Міжнародні відносини стали відображенням принципу «викликів і відповідей» або «звії та протязвії». Яскравий приклад, відповідають їм утворення військово-політичного союзу НАТО, який очолює США, стало утворення Організації Варшавського Договору на чолі з СРСР [3, с.35].

З ослабленням СРСР, закінченням «холодної війни» і згрози з боку СРСР, американські політики намагалися виробити нове бачення світу і світової політики. Однак, не тільки вони, а й певні члени і тенденції впливали на стереотипи американців. Стан свідомості американських виборців змінювався залежно від періодів правління того чи іншого президента. В американській політиці конкурували консервативні та ліберальні ідеї. Американці сприймали конфлікт як значимі боротьбу політичних ідеологій і систем, або, простіше, як боротьбу між комунізмом і свободою.

У закінченням біполярного періоду США намагалися відновити на формування нового світового порядку, однак на швидкості стоять стереотипи увчлення, сформовані в ході «холодної війни». Виявлення та опис зазначених стереотипів увчлення, допоможе показати та зрозуміти зовнішню політику американських президентів, починаючи від І. Трумена і закінчуючи Дж. Бушем-млад.

На нашу думку, повсякденні стереотипи відображають увчлення, світогляд і традиції американського політикуму. На основі стереотипних увчлень ми намагаємось встановити системні зв'язки між різними елементами зовнішньополітичного курсу Америки. Виявлення та опис складного феномену стереотипних увчлень, їхньої взаємозалежності з міжнародними відносинами, політикою окремих країн дає змогу зрозуміти тенденції позитивного розвитку США, динаміку політичних відносин США – Росія – Україна, США – Європа тощо. Контекстналізація політичного дискурсу американських президентів, вищелі стереотипні увчлення сприяють формуванню увчлення про засади зовнішньої політики Сполучених Штатів, визначенню їхньої системної якості, динаміки функціонування, з одного боку, а з іншого – розумінню їхньої ролі у формуванні зовнішньої політики країн як контрпартії єдиного світу.

Політичні стереотипи є потужним інструментом маніпулювання свідомістю всіх шарів суспільства. Вони виступають груповий політичний дискурс і відіграють відносно незалежну, повторювану властивість і особливості соціально-політичних явищ, а на їхній формування впливає цілеспрямована діяльність ЗМІ і політичної пропаганди в цілому. Такий стан речей зумовлено тим, що політика і частішою жайтя американського суспільства, отже, відображає всю широту проблем, що існують в суспільстві і політичних стереотипів здійснює суттєвий вплив на політичні процеси в цілому не тільки всередині країни, але й на міжнародній арені.

Вивчення феномену чинників, що справляють вплив на зовнішню політику, актуалізоване реальними ситуаціями, що враховує деякі зростаючу роль зовнішньої політики держав, конфліктних ситуацій, кошти мирного врегулювання. Проблема є актуальною і для української політичної науки, яка поставила перед собою потребу пошуку оптимальної парадигми національного державотворення. У вивченні ролі чинників впливу на формування зовнішньої політики країни дасть можливість краще зрозуміти мотиви та ритми американських політичних лідерів і, відповідно, налагоджувати відносини між державою на рівні. У цьому сенсі показовою є політична практика Сполучених Штатів, яка успішно реалізується протягом тридцятирічного періоду, зокрема, за допомогою застосування ефективної системи усталених поглядів, політичних традицій і стереотипів.

2. Политическая энциклопедия в 2 томах. - Т. 1. / Национальный общественно-научный фонд. [Рук. проекта Семов Г. Ю.] - М.: Мысль, 2000. - 750с.
3. Тойнбеви С. А. Новый перелом мира / С. А. Тойнбеви. - М.: ТК Велби, Изд-во Проспект, 2003. - 288с.
4. Bogardus E. S. Stereotypes versus sociotypes - Bogardus E. S. // *Sociology and Social Science Research*. - # 74. - 1950 - P.286-291.
5. Campbell D.T. On the conflicts of between biological and social evolution and between psychology and moral tradition / Campbell D.T. // *American Psychologist*. - # 20. - 1975. - P.1103-1126.
6. Lippmann W. Public opinion / Walter Lippmann. - New York: Harcourt Brace, 1922. - 422p.
7. Robertson J. O. American myth, American reality / Robertson J. O. - New York: Hill & Wang, 1980. - 396p.
8. Shaft A. Stereotyp, definicja i teoria / A. Shaft // *Kultura i społeczeństwo*. - T. 22(31) - # 3. - Warszawa, 1978. - S.32-41.
9. Shinko Keith L. *International Relations: Perspectives and Controversies* / Shinko Keith L. - Boston, New York: Houghton Mifflin Company, 2005. - 356p.

Худолій А.А. Роль стереотипів в політичному дискурсі американських президентів.

Стаття присвячена політичним стереотипам в їх ролі в формуванні зовнішньодипломатичного курсу Сполучених Штатів. Розглядаючи зовнішню політику Вашингтона, автор аналізує внутрішні фактори впливу. Розглядає стереотип війни як базове поняття в ментальності американських лідерів. Описані ключові поняття, такі як політичний стереотип і політичний дискурс. Обґрунтовано авторський підхід в вивченні політичних стереотипів в їх кореляції з зовнішньою політикою Америки.

Ключові слова: зовнішня політика, дипломатичний стереотип, війна, фактор.

Khudoliy A.O. Role of Stereotypes in Political Discourse of American Presidents.

The article deals with political stereotypes and their role in the formation of foreign policy of the United States of America. Inner influential factors related to the foreign policy of Washington are regarded. The stereotype of war as a basic notion in mentality of American leaders is described. Key notions, such as political stereotype and political discourse are explained. Author's approach to the studying of political stereotypes and their correlation with foreign policy of the USA is grounded.

Key words: foreign policy, political stereotype, war, factor.

УДК 327 (73)

НОВА СТРАТЕГІЯ НАЦІОНАЛЬНОЇ БЕЗПЕКИ США

Лакішук Д.М.^а

*Кандидат в докторанти наук, старший науковий співробітник,
Інститут світової економіки і міжнародних відносин НАН України*

Аналізується нова парадигма у формуванні національної стратегії зовнішньої політики Б.Обами, з урахуванням впливу глобалізації та інтересів США з боку війни сторони на старше і нове покоління, а також на ті міжнародні інститути, роботу яких контролюють американські державні

Ключові слова: зовнішня політика США, адміністрація Обами, геополітика, Стратегія національної безпеки

Постановка та актуальність проблеми. Після перемоги на виборах 2008 року Б.Обами зростає безпрецедентно жорстке зупинення політичної еліти США передньої лінійної політики США. Ключова тема агітаційної кампанії Б.Обами «Змін» полягає в витриманні Різноманітності і тим, у більш прогностичному вимірі спостерігається певна припадкованість і тривалість, оскільки відсутні формальні підстави розглянути реальне позитивування і конкретну діяльність 44-го президента з інших ключових аспектів національної і міжнародної безпеки системно відмінними від підходів і дій його попередника.

Б.Обами претендує на те, щоб стати чи не першим в американській історії президентом, котрий зі своїми послідовниками певним чином асоціюється з соціал-лібералізмом і прогресивним поступком. Це один із аспектів, який вже викликав буквально бурю критики на адресу Б.Обами не тільки в середовищі американських радикалів, але й серед поміркованих республіканців, а також, часом і контекстуально, з боку окремих демократів.

Нинішня адміністрація Білого дому демонструє очевидну прихильність ідеям багатосторонності у прийнятті глобально значущих рішень та їх реалізації. Однак і тут декларується особливість. Йдеться про нерівність відношення єдності позицій членів євроатлантичної співноти, суттєво пізньої попередньою адміністрацією США.

Стає розробка проблеми в літературі. Дана проблематика та інші сукупні проблеми в політичній сфері вважаються актуальними і систематично досліджуються, як західними так і російськими фахівцями.

Зокрема питання зовнішньодипломатичної діяльності адміністрації Б.Обами присвячені роботи І. Бажанського, Г. Кіосенджера, Н.В. Загладина, М.А. Косолапова, М.Ю. Братина, А.В. Фененка [1, 2, 3, 4, 5] та ін. Певна частина дослідників акцентувала свою увагу на американсько-російських та